

Sygn. akt V ACz 131/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, Wydział V Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Grzegorz Misina

Sędziowie: SA Irena Piotrowska

SA Dariusz Chrapoński (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2020 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko A. R.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 3 kwietnia 2020 r., sygn. akt II Nc 84/18

postanawia:

odrzucić zażalenie.

SSA Dariusz Chrapoński SSA Grzegorz Misina SSA Irena Piotrowska

Sygn. akt V ACz 131/20

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił wniosek powódki o podjęcie zawieszono postępowania, umorzył postępowanie w sprawie i nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa 78,15 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

W zażaleniu powódka, zarzucając naruszenie art. 180 § 1, art.131 § 1, art. 182 § 1 oraz art. 327¹ w zw. z art. 362¹ k.p.c. wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie podlegało odrzuceniu z następujących przyczyn.

Art. 358 k.p.c. wyraża zasadę, że odrębnego podpisu składu sędziowskiego wymaga zarówno sentencja postanowienia jak i jego uzasadnienie, gdyż są to choć powiązane ze sobą, to jednak odrębne czynności procesowe. Dotyczy to także sytuacji, gdy sentencja oraz jej uzasadnienie stanowią jeden dokument (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z 3 grudnia 2003 r., I CZ 140/03; z 7 lutego 2003 r., III CZP 94/02; z 21.01.2003 r., III CZP 84/02, OSNC 2003, nr 10, poz. 140; z 9 kwietnia 1968 r., II CR 112/68). Należy zatem przyjąć, że złożenie podpisu pod uzasadnieniem orzeczenia,

które znajduje się w tym samym dokumencie, co jego sentencja, stanowiąc jej bezpośrednią kontynuację, nie zwalnia od obowiązku podpisania samej sentencji. Tym samym podpisanie jedynie uzasadnienia orzeczenia nie sanuje braku podpisu pod jego sentencją.

Treść sentencji orzeczenia, w tym także formalnego, wyznacza art. 325 k.p.c. Podpis zatem składu orzekającego winien zostać złożony pod określonym rozstrzygnięciem, zawartym w danym orzeczeniu. W realiach niniejszej sprawy rozstrzygnięciem zawartym w zaskarżonym postanowieniu jest odmowa podjęcia zawieszono postępowania, umorzenie postępowania i orzeczenie o nieuiszczonych kosztach sądowych i po tym sformułowaniu sędzia winien podpisać sentencję postanowienia. Tak jednakże nie było, gdyż podpis został złożony po motywach wydania zaskarżonego orzeczenia, które są połączone z rozstrzygnięciem. Jest to nieprawidłowe i stwarza stan *sententia non existens* – z uwagi na brak podpisu pod rozstrzygnięciem.

Powyżej wymienionych zasad podpisywania sentencji orzeczenia nie zmieniają postanowienia art. 357 § 5 k.p.c., który jak można sądzić z kontekstu okoliczności faktycznych sprawy, zastosował Sąd pierwszej instancji. Niezależnie bowiem od tego na wniosek powódki sporządzono uzasadnienie zaskarżonego postanowienia. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu wydając postanowienie, nawet niepodlegające zaskarżeniu, sąd może przy nim zwięźle wskazać zasadnicze powody rozstrzygnięcia, jeżeli mając na względzie okoliczności sprawy uzna, że pozwoli to na usprawienie postępowania. *Lege non distinguente* przepis ten ma zastosowanie zarówno do postanowień zaskarżalnych, jak i niezaskarżalnych. Jak stanowi ten przepis, zasadnicze powody rozstrzygnięcia sąd podaje przy wydaniu orzeczenia. Czym innym jest jednak orzeczenie, a czym innym jego zwięźłe motywy, które nie stanowią elementu jego sentencji. W tym zakresie tenże przepis nie modyfikuje treści art. 325 k.p.c.

W odniesieniu do postanowień zaskarżalnych z całą stanowczością winno się podkreślić, że zwięźłe wskazanie zasadniczych podstaw, o jakich mowa w art. 357 § 5 k.p.c. nie zastępuje uzasadnienia postanowienia, stanowiąc tym samym odrębną instytucję procesową. W konsekwencji omawiana regulacja nie wyłącza zastosowania art. 357 § 1 k.p.c. co do wymogu sporządzenia przez sąd uzasadnienia w przypadkach wymienionych w tym przepisie. *Ratio legis* art. 357 § 5 k.p.c. sprowadza się do usprawienia postępowania, m. in. poprzez możliwość zwięzłego wyjaśnienia przyczyn wydania określonej decyzji procesowej, co ma stronom umożliwić podjęcie stosownej reakcji procesowej w konsekwencji wydania określonego orzeczenia. W przypadku postanowień zaskarżalnych strona procesu znając zwięźłe motywy wydania orzeczenia może podjąć decyzję o niezłożeniu wniosku o sporządzenie jego uzasadnienia.

Zastosowanie zatem przez sąd regulacji zawartej w tym przepisie nie zwalnia od obowiązku podpisania sentencji orzeczenia, gdyż w tym zakresie przepis ten nie wyłącza zastosowania art. 357 § 1 i art. 358 k.p.c. Zwięźłe objaśnienia powodów rozstrzygnięcia w przypadku postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym wymaga formy pisemnej i stosowanie do ogólnych wymogów procesowych wymagają podpisu składu orzekającego.

Konkludując, zastosowanie przez Sąd pierwszej instancji art. 357 § 5 k.p.c. nie zwalniało go od obowiązku złożenia podpisu pod sentencją orzeczenia. Z tego względu należało przyjąć, że zaskarżone orzeczenie nie istnieje w znaczeniu reguł prawnoprocesowych.

Mając wzgląd na powyższe, zażalenie powódki, pozbawione jest substratu zaskarżenia, a tym samym podlega odrzuceniu w oparciu o przepis art. 373 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c.

SSA Dariusz Chrapoński SSA Grzegorz Misina SSA Irena Piotrowska